Landsbygdsnytt

Landsbygdsnämnden
Örebro kommun

#2
2018

Sommartider på landsbygden

Fiberdragningar pågår för fullt

Latorps byalag firar 20 år

Utflyktsmålet Ässundet lever vidare

Skärgårdsturism i Hjälmaren

ÖREBRO

Den nya Översiktsplanen visar möjligheterna i hela vår kommun

Våren som gått har varit händelserik på många sätt i vår kommun. I det här numret av Landsbygdsnytt kan ni läsa om en del av allt det som händer på landsbygden i Örebro, allt från fiberdragningar till skärgårdsturism i Hjälmaren och målarskola i Vintrosa. Det lokala engagemanget gör vår landsbygd levande och Landsbygdsnämnden bidrar på sitt sätt genom att kunna ge bidrag till många projekt.

Under våren antogs kommunens nya Översiktsplan som beskriver strategin för utvecklingen i Örebro fram till 2040. Förra året träffade Landsbygdsnämnden tillsammans med Stadsbyggnads representanter hundratals boende och verksamma på landsbygden och diskuterade förslaget.

Med facit i hand kan vi nu konstatera att väldigt mycket av alla de goda förslag och synpunkter som vi fick med oss har arbetats in i den nu gällande Översiktsplanen och att landsbygden fått klart mer framträdande roll i planeringen av hur vi ska bygga och utveckla vår kommun framåt. Det känns oerhört roligt att den lokala kunskapen medfört att vi skapat en strategi som visar på möjligheterna i hela vår kommun, i de mindre tätorterna, på landet och i staden. Tack till alla er som engagerat er i detta och bidragit med kunskap och idéer.

Sommaren är snart här och vi är nog många som hoppas på sol och lite lediga dagar. Och sen är det dags för val! I september ska vi bestämma vilka som styr på lokal, regional och nationell nivå och det blir spännande att se vad som händer i det avseendet. Landsbygdsnämnden kommer fortsätta sitt arbete med nuvarande uppställning året ut så vi hoppas på att träffa många av er på våra dialogmöten under hösten. Håll utkik efter våra inbjudningar på anslagstavlorna, i tidningar, på kommunens hemsida och i Landsbygdsnytt!

Ha en härlig sommar! ■

Hannah Ljung
Ordförande
Landsbygdsnämnden

Vilka är dina sommartips från ditt område?

– Det är att besöka Tant Grön för det är ett väldigt mysigt och trevligt ställe. En bit härifrån finns Göljestigen. Visst, det är en bit från Vintrosa, men det är väldigt vackert!

Jenny Brolin, Vintrosa

– Sitta hemma i trädgården och filura... Nej, men ta en dagstur till Vinön. Här kan du bada, besöka caféet och värdshuset. Passa även på att köpa med dig färsk gös hem innan du lämnar ön.

Anders Ekblad, Vinön

– Ässundet och räkmackorna får du inte missa och så klart annan fika och själva badet. Tjo i Tjögsta är ju en stor happening i sommar och så alla badplatser i vårt område. Ässundet, Väringen och Tjögsta är mina personliga tips.

Johnny Höglund, Glanshammar

– Åk på shoppingturné till vårt område. Börja med PJ inredning & design, fortsätt sedan till Smultrongården och Bryggstugan i Axbergshammar. Sedan kan du passa på att hoppa in på flera olika loppisar längs vägen.

Karin Barton, Ervalla

Landsbygdsnytt #2 2018

Ansvarig utgivare: Tove Ellingsen, 019-21 27 93.
Nästa nummer kommer i september. Har du synpunkter eller tips?
Kontakta oss via landsbygdsnytt@orebro.se

clearberry kommunikation & media

Produktion: Clearberry AB - clearberry.se
Text och foto: Maria Eremo
Text och form: Anders Jakobson

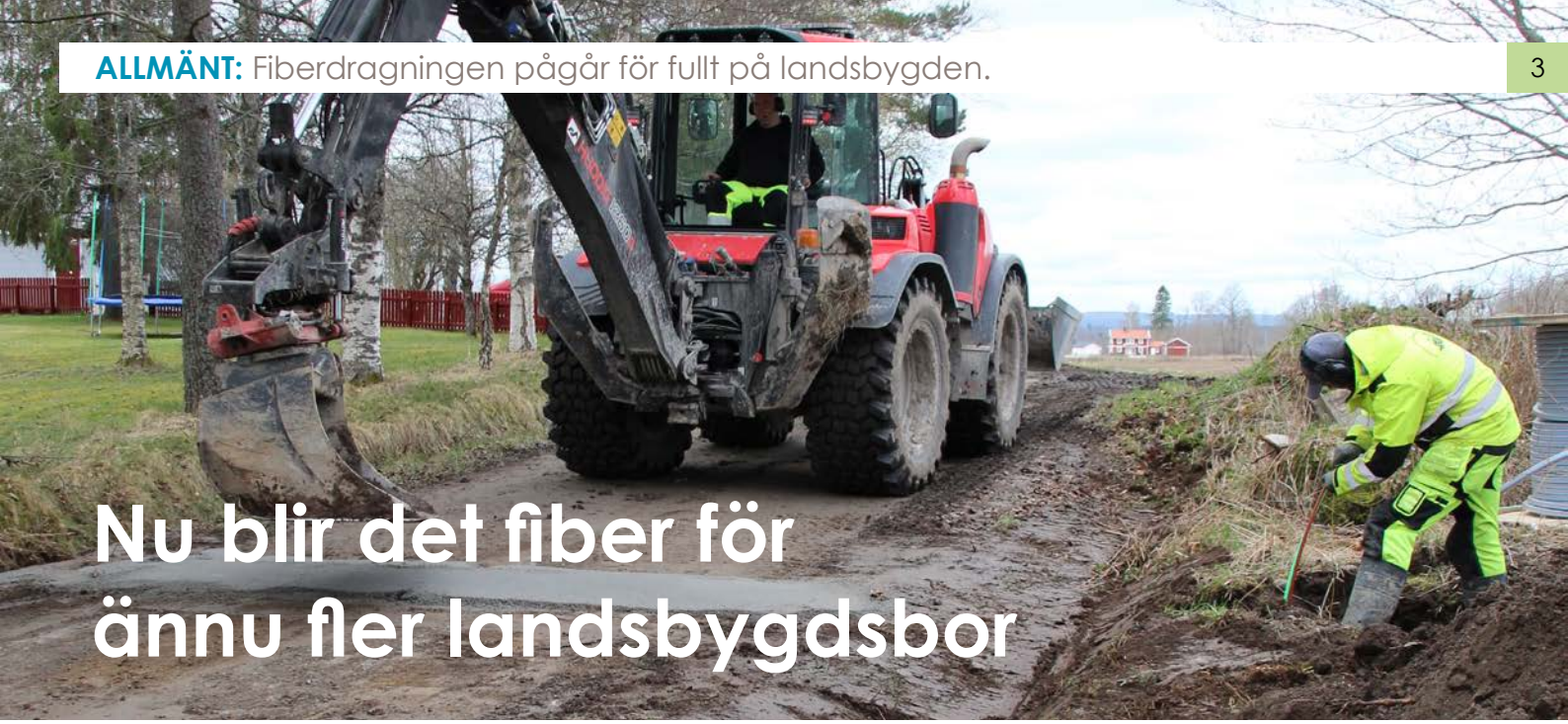

Nu blir det fiber för ännu fler landsbygdsbor

Arbetet med fiberdragning på landsbygden pågår för fullt, bland annat kring Vintrosa kyrka där cirka 180 hushåll snart är anslutna.

Fiber öppnar för nya möjligheter för de boende och för småföretagarna kan det vara avgörande för att kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet.

– Jag är beroende av snabb och stabil uppkoppling i mitt arbete, det fungerar inte med mobilt bredband, säger Christoffer Gisselfeldt som driver reklambyrån Gisselfeldt & IT till stor del i hemmet i Vintrosa.

Han har väntat länge på fiber till området och har under många år haft koll på ny teknik och kostnader.

– Visst är det mycket pengar det handlar om, men att tacka ja till fiber nu kändes helt rätt.

Sedan hösten 2017 driver han företag på heltid där han primärt bygger hemsidor och webbshopar och tillhandahåller teknisk support.

Christoffer Gisselfeldt har väntat länge på fiber i Vintrosa.

– Det känns bra att det nu är nära till inkoppling.

Fiberdragningen gör att han kommer kunna använda molnbaserade tjänster enklare när många tunga filer ska levereras till kund och även som privatperson kommer förutsättningarna bli annorlunda.

– I vår familj kör vi bara streamingtjänster, vi har inte vanlig tablå-tv. Med småbarn i huset kommer det att bli enklare när ungarna vill titta på olika saker samtidigt, det kommer så klart att underlätta.

Fiberdragningen har dragit ut på tiden, Christoffer och många andra hade hoppats på att allt skulle vara i gång redan under förra året. På KumBro Stadsnät som är en av aktörerna på marknaden förklarar man fördröjningen med långa handläggningstider hos Trafikverket.

– Det är långa sträckor som ska grävas, cirka tre mil. Det här tar tid eftersom allt är nytt och det är en hel del kabel som ska matas ned i marken. På grund av Trafikverkets höga belastning har tiden sprungit iväg och det är inget vi har kunnat påverka, förklarar Henrik Ånger, projektledare på KumBro Stadsnät.

Henrik Ånger.

I Vintrosaområdet måste det bland annat grävas under både gamla och nuvarande E18 och många markägare blir berörda.

– Det har fungerat väldigt bra med markägarna, de är oerhört samarbetsvilliga och vi känner att det har varit en positiv inställning.

Gensvaret hos boende i Vintrosaområdet har också varit bra och cirka 180 hushåll förväntas bli med fiber senast till hösten.

– När vi väl kom i gång har det rullat på bra, att det tagit tid är som sagt inget vi har kunnat påverka, säger Henrik.

Christoffer Gisselfeldt menar att han inte har suttit i sjön, men att det nu kommer att bli ännu mer stabilt.

– Som boende förstår man ju att det krävs en hel del, de ska ändå få ner allt i backen. Jag hoppas på jättebra fart i sommar! ■

Även områdena Ölmbrotorp, Närkes Kil, Garphyttan och Vinön är aktuella för KumBro Stadsnät inom den närmaste tiden.

Övergödningen i Lången utreds äntligen

Redan för tio år sedan syntes det tydligt – sjön Lången var övergödd. Nu har föreningen Lången fått bidrag till en utredning.

Tack vare bidrag på sammanlagt 200 000 kronor har föreningen kunnat trycka på startknappen för en förstudie om sjön och dess framtid. Marcus Israelsson är ordförande i föreningen och säger så här:

– Bidragen är helt klart avgörande, den här studien hade aldrig kunnat göras annars. Mätningarna är i full gång och första januari nästa år ska rapporten vara klar.

Tydliga tecken på att sjön är övergödd har funnits länge och nu ska studien förhoppningsvis kunna ge förslag på åtgärder för att få bukt med problemet.

– I dagsläget vet vi inte var i sjön övergödningen sker. Därför görs mätningar på både in- och utlopp och i mitten av sjön. Vi måste hitta grunden till orsaken.

Rapporten ska resultera i förslag på åtgärder och även de dammluckor som finns i sjön sedan lång tid ingår. De är trasiga och sköts de inte finns det heller ingen poäng i att de finns kvar, menar Marcus.

– Vi vet att sjösänkningsföretaget ansvarar för dem, men problemet är att vi inte vet vilka personer som sitter med där. Det är samma sak med övergödningen. För oss gäller det nu att invänta resultat och sedan försöka reda ut vilka som har vilket ansvar.

Lången är en populär badsjö och den som ligger närmast centrala Örebro. Hit åker många under sommaren och badvattnet är än så länge tjänligt enligt alla prover som tas.

– Däremot är den inte bra för djur- och växtlivet. Och får det här fortsätta kommer den kanske inte vara badvänlig för oss människor framöver.

Markerna runt sjön har bytt ägare många gånger och bestämmelserna om ansvar är över 100 år gamla och har inte uppdaterats. Därför kan man inte på ett enkelt vis avgöra vem som bär ansvar för vad.

– För inte allt för länge sedan så fanns ju en allmän rekommendation om att dumpa sopor i olika vattendrag. Lången har alltid varit en problemsjö med cirka två meter vatten och många meter dy.

Marcus är övertygad om att alla boende och även invånare i närliggande områden vill ha en fin sjö. Föreningen har lyckats skynda på utredningen något tack vare ett stort engagemang, men än är det långt kvar innan något konkret börjar hända.

– Om vi börjar se en förändring om tio år får vi vara nöjda, jag har ingen förhoppning om en snabbare process. Det här är långsiktiga förändringar som borde ha påbörjats för länge sedan, men det är bra att vi är i gång nu. Det är ett enträget arbete och beroende på vad rapporten visar får vi se vad vi kan göra, avslutar Marcus Israelsson. ■

FAKTA

- Projektet beräknas kosta 200 000 kronor.
- 160 000 kronor tas från det statliga LOVA-bidraget som finns för att genomföra åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag.
- Medfinansiär för projektet är Hjälmarens vattenvårdsförbund som bidragit med 40 000 kronor.

Latorp mot framtiden

Ett byalag som länge varit drivande och engagerade är Latorps Byalag. I år firar de 20 år och det ska firas på många olika vis.

– Det är klart att vi ska uppmärksamma det och vi är redan i full gång, säger Ewa Overmeer, ordförande i byalaget.

I slutet av april arrangerades en inspirationsdag för att prata framtidsfrågor och vad byalaget vill uppnå långsiktigt.

– Vi vill få saker att hända. Vi har varit aktiva och engagerade länge och jag tror att det beror på att vi gör saker när vi vill, här finns inga måsten och krav. Det ska kännas bra och meningsfullt att medverka, många gör det och är glada och positiva över allt som händer i Latorp. Vårt motto är att bekämpa nånannanismen. Vi lägger inte över ansvar på någon annan utan vi är många kockar och tillsammans fixar vi en härlig soppa.

Landsbygdsnämnden har beviljat byalaget evenemangsbidrag på landsbygden och tack vare det kan byalaget genomföra flera olika aktiviteter och arrangemang under året.

– Vi har inte så stora omkostnader och därför behöver vi inte heller söka jättestora summor. Bidraget från kommunen ger oss möjligheter. Vi brukar säga att kommunen är vår möjliggörare och så kan vi ordna det praktiska.

På agendan står närmast midsommarfirande med traditionsenlig stångklädning, dans runt stången, korvgrillning och fiskedamm.

– Det är många barnfamiljer i Latorp och många nyinflyttade. Jag tror att det är ett vinnande koncept för en levande landsbygd. De kommer med nya synsätt och nya idéer.

Ett exempel på det är att man till hösten vill genomföra en så kallad ”Gå-runt-fest”, där förrätten intas i ett hushåll, varmrätten i ett annat för att sedan avsluta med dessert i ett tredje hem.

– Vi i styrelsen är tydliga med att vi bejakar alla idéer och så hjälper vi till så mycket vi kan.

Midsommar 2017. Foto: Thomas Löfstrand.

Det finns en tydlig strategi, men inget tvång. Det får ta den tid det tar och Ewa tror att det är en stor bidragande orsak till det utbredda engagemang som finns i Latorp.

– Det finns ingen prestige, vill du göra något kul så gör det! Det behöver inte vara så komplicerat. Ett exempel är förra årets eldfest. Idén uppstod i oktober och i november genomfördes den. Det behöver inte vara krångligare än så, det var jättemånga som engagerade sig.

Inspirationen får byalaget från flera olika håll och många av invånarna i området är oerhört entusiastiska människor.

– Det där går hand i hand. Vi lockar också till oss fler invånare som är engagerade och vi satsar mycket på barnen. Vi har ett hållbarhetstänk, kan man något så delar man med sig av den kunskapen. Vi har valt att satsa på barnfamiljer och får då automatiskt nytänkande genom dem.

Nu ser Latorps Byalag fram emot att träffa andra bygdegrupper för att helt enkelt lära av varandra. ■

Målarskolan satte färg på Vintrosa

En kurs blev tre när vårens målarkurser för barn lockade 26 deltagare.

– Jag har hållit i vuxenkurser sedan -01, men tänkte att det är klart jag kan hålla för barn när frågan kom, säger Annie Sambrink, lärare.

Barnen som är 8-13 år har träffats i Viagården och målat med akryl.

– Det har varit möjligt tack vare det ekonomiska bidrag vi fått från Landsbygdsnämnden och Kulturnämnden.

Walter Edvärn är en av deltagarna.

– Det har varit kul, men lite svårt. Jag hade inte målat så mycket med färg innan.

Annie har lärt barnen olika tekniker, men oftast har de fått måla vad de velat.

– Barnen har varit så fokuserade och läraktiga.

En teknik som Agnes Martinsson och Ida Caris nämner är att måla så att det ser runt ut.

– Det finns knep för det. Nu har jag staffli och färger hemma, säger Ida.

– Inget har varit tråkigt. Vi har lärt oss att göra förstoringar också, fyller Agnes i.

I höst blir det ny kurs. ■

Bluesfestival vill bli bestående folkfest på Vinön

Birgitta Åberg Andersson, Erik Harrström och Veronica Wilhelmsson ligger bakom Gnälbälteblues på Vinön lördag 14 juli.

Inspirerad av en lyckad blueskväll på Vinöns värdshus förra året utvecklas konceptet i år till Gnällbälteblues som hålls lördag 14 juli.

– Erik kontaktade oss på kultur- och hembygdsföreningen och vi tyckte att det var en rolig idé, berättar ordförande Birgitta Åberg Andersson.

Erik med efternamnet Harrström är arrangör till bluesfestivalen som kommer att bjuda på åtta band av både lokal och internationell prägel och musikaliskt visa upp ett varierat och blandat utbud inom bluesgenren.

– Vinön är ett så coolt ställe och jag vill göra en återkommande festival. Nu hjälps vi åt och börjar i liten skala och bygger på sikt, säger Erik.

Festivalen startar klockan 12:45 på scenen vid skolan. Utöver musiken hoppas Erik att det kan bli en lokal matmarknad. Kristoffer Lundström kommer att vara konferencier och Tomas Jennebo kommer att sända liveradio under dagen.

– Långväga besökare har möjlighet att tälta vid Norra badet, säger Erik.

– Det kommer att bli bra, det är redan mycket snack och jag tror att många öbor kommer att vara intresserade, säger Birgitta.

Festivalen har fått bidrag av Landsbygdsnämnden.

– Bidraget gör att det känns lugnare ekonomiskt. Vi hade nog inte vågat starta utan det, det är så många ekonomiska risker inblandade. Men vi tror på konceptet och har alla förutsättningar att lyckas, säger Erik.

– Det är kul att ön kan göra något tillsammans. Det är ett fint samarbete att spinna vidare på, tycker Birgitta.

Kvällsdelen av festivalen hålls på Vinöns värdshus som även har ett eget program under sommaren.

– Det är ett roligt program. Lite nytt och lite gammalt. Lisa Miskovsky återkommer, men vi vill få in nya artister och olika genrer. Alla ska känna att något passar dem. Det känns bra inför sommaren, säger Veronica Wilhelmsson som driver värdshuset. ■

Foto: Per Jahnke (Jack), Andreas Jonsson (Lisa) och Pär Wickholm (Louise).

Urval från Vinöns värdshus program:

Fredag 20/7: Jack Vreeswijk
Lördag 21/7: Lisa Miskovsky
Lördag 11/8: Louise Hoffsten.

För mer information:
www.vinonsvardshus.se

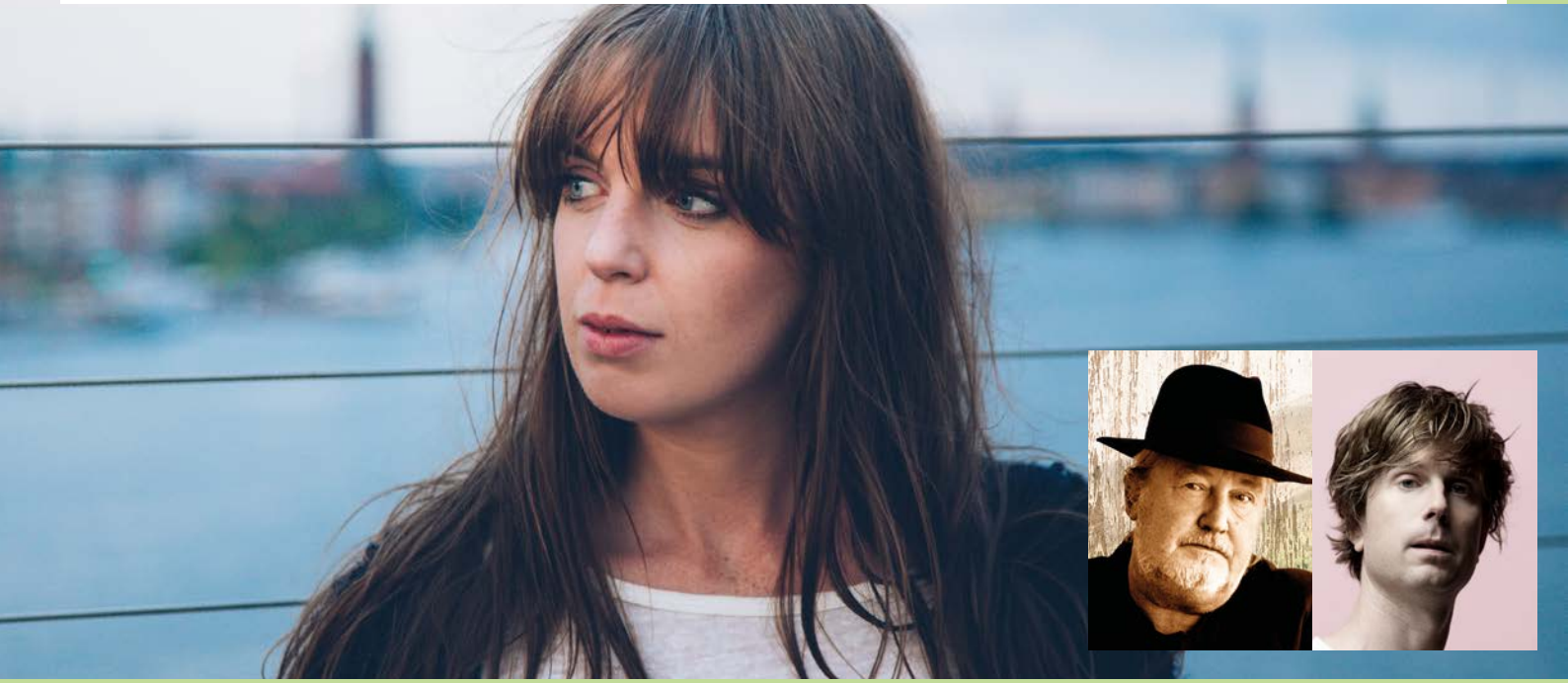

Amanda Ginsberg är förband till Plura, 14 juli. Timo Räisänen tolkar Ted, 29 juni. Foto: Samuel Andersson (Amanda), Pär Wickholm (Plura), blixten.se (Timo).

Mer musik på landsbygden i sommar

Tjo i Tjögsta

Efter förra årets succé har Tjo i Tjögsta laddat upp för tre sommarkvällar vid Ladan 1917 i närheten av Tjugestasjön utanför Glanshammar.

Den 15 juni är det Sjung med Pettson & Findus och två veckor senare tolkar Timo Räisänen den ständigt aktuella Ted Gärdestad, och den 14 juli spelar Plura med band och som uppvärmning Amanda Ginsburg.

Fler artister tillkommer under de tre kvällarna.

– Vi är stolta över sommarens bokningar och extra glada över familjeföreställningen med Pettson & Findus. Vi har tänkt bredare inom genrerna och fått med något för alla, säger Björn Lycklig Wallgren.

Björn Lycklig Wallgren. Foto: Jonas Classon.

Under kvällsevenemangen serveras ”Tjo-burgare” och lokalproducerad öl. ■

För mer information: **www.tjoitjogsta.se**

Blåbergen pub & restaurang

På Blåbergen pub & restaurang satsar man i år på olika temakvällar med bland annat rom- och ölprovning. Årets stora publikarrangemang äger rum den 30 juni och har cruisingtema som avslutas med konsert med Top Cats, som återkommer för fjärde året i rad.

– Det har nästan blivit tradition. De brukar dra mycket folk och är ett härligt gäng. Vi gillar både dem och musiken, säger Annika Hübbinette Sundström, ägare.

Annika Hübbinette Sundström. Foto: Privat.

Förband denna kväll är rockabillybandet Dyess från Torsby. Vidare på musikfronten spelar Örebro All-Stars den 25 augusti då det är en westernkväll som även innehåller en uppvisning från Blackriver Linedancers. ■

För mer information: **www.blabergen.com**

Top Cats. Foto: Per Kristiansen.

Visor, teater och konst i sommar

Sädesärla. Målning: Staffan Ullström.

Sara Forsberg gör huvudrollen i ”Flickan i fönstret”. Foto: Gunnar Öquist.

Här får du ett axplock av olika kulturhändelser under sommaren. Håll ögonen öppna för mer som kan dyka upp efterhand.

Årets sommarspel i Lekhyttan handlar om att bli sedd. Familjeföreställningen ”Flickan i fönstret” spelas på Hallagården i Lekhyttan 29 juni-8 juli. Elin Eriksson står för regi och i huvudrollen som Embla ser vi Sara Forsberg. Läs mer på: **amatorteatersamverkan.se**

Naturens Teater i Rånnesta har löpande olika foto- och konstutställningar i sitt galleri under sommaren. Dessutom är det dags för den återkommande ”Trasmattans dag” 29 juli. Läs mer på: **tysslingen.nu**

Galleri O i Odensbacken presenterar två konstutställningar i sommar. Olle Medins ”Återbruk” visas på skulpturparken Kvarnbacken från 3 juni och fram till och med 7 oktober. Den 3 juni är det även vernissage för en utställning med Staffan Ullströms fågelmålningar. Utställningen visas på Galleri O till den 16 juni. Läs mer på: **galleri-o.se**

Gällersta Visfestival äger rum lördag 11 augusti i Gällersta forngård. I år medverkar bland annat Mikael Rickfors. Fler artister tillkommer. Läs mer på: **gallerstaforngard.se**

Bidrag gör ny gratisfestival i Odensbacken möjlig

Lördagen den fjärde augusti är det dags för ett nytt sommarevenemang i Odensbacken. Odenfestivalen ska roa hela familjen med musik, dans och kultur.

– Festivalområdet kommer att vara nära kanalens brofäste, nedanför Tegelhuset, med möjlighet att använda Tegelhusets toaletter, berättar Isak Snow, musikkonsulent vid Scenit.

Idén uppstod för två år sedan när Isak pratade med Bengt Bronner från Samverkarna Östernärke om något större kulturprojekt i trakten, något i stil med Odensbackens gamla familje- och musikfest Kanalfestivalen.

– Det var först i år som det togs ett internt beslut om att jag skulle jobba med de södra länsdelarna och den nya festivalidén formades. Jag sökte bidrag hos Landsbygdsnämnden och det möjliggjorde projektet.

Isak säger att de söker fler samarbetspartner. Ett nationellt dragplåster kostar mer än hela festivalens budget, så han tittar på lokala och regionala artister i första hand, men även nationella med en lokal koppling.

– Syftet är att skapa en scen för lokala kulturutövare och väcka liv i Odensbacken. Odenfestivalen blir ingen renodlad musikfestival utan en liten stadsfestival för hela familjen med kulturyttringar, musik och dans, samt barnaktiviteter som ansiktsmålning och ponnyridning. Dessutom marknadsstånd och förtäring.

Vad har du för förhoppningar?

– Jag hoppas att den ska bli välbesökt och att vi har vädret på vår sida. Sommararrangemang är väderberoende och om det spöregnar eller haglar spelar det ingen roll vad som står på scenen. Då stannar folk hemma.

Isak tror att det borde kunna komma upp till 1000 besökare och att det ska finnas ett lokalt intresse att driva festivalen vidare nästa år. Han gör en referens till den fina effekt Voxfestivalen i stadsdelen Varberga i Örebro har haft.

– Det är ungefär samma krafter bakom festivalerna. Voxfestivalen hade rekord i fjol med 20 000 besökare över tre dagar och har vuxit till en av länets största festivaler. Jag har sett att betydelsen är tydlig bland de boende och jag drömmer om att Odenfestivalen ska ha samma effekt. ■

Hjälmarens framtida skärgårdsturism undersöks

Foto: PA Gerdevåg

En förstudie om skärgårdsturism i Hjälmaren har gjorts för att ta reda på utvecklingsmöjligheterna och de visade sig vara många.

PA Gerdevåg har på uppdrag av Örebrokompaniet AB genomfört studien under några månader. PA har lång erfarenhet av landsbygdsutveckling och studien har resulterat i en önskelista på utvecklingsmöjligheter för området.

– Det är sex olika platser som identifierats i studien där jag tittat närmare på Vinön och Hampetorp, berättar PA.

I förstudien har nuvarande verksamheter kartlagts och vad som kan utvecklas av både befintligt och nytt.

– När man pratar om turism vid vatten är det båtliv, cykel, fiske, vandring och camping som gäller. Det är samma för Hjälmaren. Det finns en hög potential och många aktörer har redan lyckats jättebra.

Under de månader som studien pågått har PA bland annat intervjuat entreprenörer i de aktuella områdena för att ta del av deras tankar. Det har gjort att studien fått några specifika huvudrubriker. Dessa är: kajakutveckling, sportfiske, cykel runt Hjälmaren, skärgårdstrafik samt Vinön/Hampetorp.

– Det som är tydligt är att det finns många bra idéer och önskemål, men att utmaningen ligger i att hitta människor som vill och kan satsa. Det kom ett bra tips från Roger Hjälm på Katrinelund att ta rygg på de som redan lyckats och utveckla samarbeten. Det kan vara en bra väg att gå.

Foto: Privat

Kajak- och kanotutvecklingen har potential och om det skulle finnas fler rastplatser skulle intresset öka enligt studien. Dessa platser skulle också kunna nås från land och då tilltala även cyklister. Sportfiske visade sig emellertid vara den punkt som är svalast, det saknas både aktörer och intresserade turister.

– Däremot är cykel runt Hjälmaren desto hetare. Det finns en led på 18-19 mil nära sjön som har möjlighet att utvecklas till en nationell cykelled.

Skärgårdstrafiken med fler angöringsplatser och båtturer efter tidtabell står högt upp på mångas önskelista.

– Tänk att kunna ta en båt från Hampetorp ut till en ö för att sedan åka tillbaka med samma båt lite senare. En så stor insjö som Hjälmaren borde kunna utvecklas mer. Allt hänger ihop, det ena skulle ge det andra. Men var finns aktörerna? ■

Vill du läsa mer om förstudien? Kontakta PA Gerdevåg på pa.gerdevag@gmail.com eller 070-235 60 11.

Ny brandbil på ön

I mars fick Vinön sin nya brandbil, en modernare historia än den tidigare. Den nya är en annan typ av bil med fler finesser och kan tjänstgöra även vid trafikolyckor. Bilen har varit verksam i Pålsboda, men står nu till Vinöbornas förfogande.

Kiosk även i år

För åttonde säsongen kommer Catrine och Tomas Neiler att driva glasskiosken vid badet på norra Vinön. De låter hälsa att det blir bra öppettider under soliga dagar och att de som vill har möjlighet att handla korv med bröd, kaffe, glass, enklare smörgåsar och läsk.

Var är hajen?

Den utlovade hajen i Hampetorp lyser fortfarande med sin frånvaro.

– Jag håller ögonen öppna, dag som natt, hälsar regionens ständige hajspanare Niels Tippfehler.

Ässundet i ny regi

Samverkarna i Glanshammarsbygden tar över verksamheten i Ässundet och garanterar att den klassiska räkmackan blir kvar.

När det tidigare i år stod klart att Korpen i Örebro hade gått i konkurs frågade sig nog en del hur det skulle bli med verksamheten vid Ässundet under sommarmånaderna. Ett klassiskt utflyktsmål för många som kommer till platsen med cykel, båt eller bil. Men tack vare den engagerade föreningen Samverkarna i Glanshammarsbygden kommer caféet ha öppet som vanligt.

– Jag älskar det här stället och arbetade här första gången för 19 år sedan. Efter några vändor under våren stod det klart att Samverkarna tar över driften och jag kommer att vara driftledare, säger Klara Dahlgren.

Under sommaren har caféet öppet varje dag och Åbäket som hjälper cyklisterna över Hjälmaren har fixats till inför säsongen.

– Miljön och lugnet är fantastiskt här ute. Hur kan man inte trivas här?

Under en fin sommardag kan personalen servera 500 räkmackor, det innebär ungefär 69 kilo räkor.

– Våra besökare kommer att känna igen sig och mackorna kommer att vara ännu godare. Jag är övertygad om att det här kommer att gå bra. Verksamheten har funnits så länge nu att människor räknar med den.

Nytt för säsongen är att caféet regnsäkrats. Det innebär att övervåningen ställts i ordning så att besökare kan fika även när vädret är sämre.

– Vi har också ökat antalet sittplatser utomhus. Vår förhoppning är att vi får fortsätta även nästa säsong och då finns planer på att utveckla konceptet ännu mer, kanske med enklare sovplatser och med mer lokala råvaror.

Klara tycker att styrelsen i Samverkarna är driven och att ingenting är omöjligt. Satsningen är påtaglig.

– Vi kommer även ha midsommarfirande här ute, kanske lite loppis framöver och temadagar.

Verksamheten sysselsätter ett 30-tal personer under sommaren och är en viktig del av Glanshammarsområdet. Musikkvällar på onsdagar under juni och juli fortsätter som förr, Rotarys sommarkollo arrangeras och den 18 juli är det motorträff med Nerikes Fordonshistoriker.

– Det hade varit väldigt tråkigt om det inte hade blivit något alls här ute. Men nu kör vi på. ■

Ny teknikbana för mountainbike och BMX i Skölv

För fem år sedan kom de första tankarna på en teknikbana och under Glanshammars aktivitetsförenings förra årsmöte uttalades idén högt.

– Det var positiva tongångar och vi vet att det finns en hel del utövare som vill använda banan. Redan när vi började gräva stod ett gäng nyfikna barn i skogsdungen och tittade, säger Patrik Iversen från föreningen.

Det var när Patrik såg sin son cykla inne i samhället, vid hembygdsgården, som tanken på en riktig teknikbana uppstod.

– Ungarna behövde en plats för att cykla och hoppa. Hit är alla välkomna så länge man följer våra regler.

Banan är cirka 200 meter och en teknikbana innebär kurvor, hopp och smala passager.

Föreningen har fått ekonomiskt bidrag från bland annat Landsbygdsnämnden och utan det hade det aldrig gått, säger Patrik.

– Bidraget var verkligen välkommet. Vi vet att banan behöver justeras. I år sätter vi grundformen och nästa säsong kompletterar vi med markduk och stenmjöl.

Dessutom planerar föreningen att redan i år anlägga en pumptrack-bana bredvid teknikbanan.

Teknikbanan ligger i skogen bakom friidrottsanläggningen i Skölv i Glanshammar. ■

Pengar finns fortfarande att söka

LEADER gör det möjligt för olika aktörer på landsbygden att söka EU-stöd till både små och större projekt.

– LEADER-stöd handlar om att skapa utvecklingsinsatser för landsbygden. Det är målet som är det viktiga, att helt enkelt generera en mer attraktiv livsmiljö på landsbygden, säger Jan Holgersson, verksamhetsledare för Mellansjölandet LEADER.

LEADER är en metod inom EU, där olika aktörer på landsbygden samarbetar för att utveckla sin hembygd och stärka landsbygdens ekonomi. I Sverige har LEADER funnits i 20 år. Från det att man kunde börja ta emot ansökningar i april 2016 har 34 stycken projekt hittills beviljats ekonomiskt stöd.

– Det är på bara två år och vi har redan hunnit med mycket. I relation till vår budget har vi fortfarande mycket pengar kvar så det finns inga hinder för den som vill söka.

För att söka projektstöd genom LEADER finns givetvis vissa kriterier som måste uppfyllas och de ser lite olika ut beroende på om det är små eller stora projekt. Med ansökan om projektstöd upp till 30 000 kronor räknas det som små projekt, medan stora projekt har ett ansökningstak på 900 000 kronor.

– Det är juridiska personer som kan söka. Till exempel föreningar, aktiebolag, församlingar och organisationer. Riktlinjerna är ganska fria, men projektet man söker för ska syfta på bygdeutveckling.

Av de hittills 34 beviljade projekten har sju av dem tillhört den större kategorin och 27 av dem den mindre.

– Under denna period har vi en tydligare målstyrning, att projektet leder till det man vill att det ska leda till.

Exempel på projekt som fått projektstöd är till exempel dokumentation av bygdens historia, ungdomsaktiviteter med integrationssyfte och lokala event, exempelvis festival och marknad.

– Den här perioden sträcker sig till år 2020 och vi håller på perioden ut om det finns tillräckligt med pengar. Sedan är givetvis förhoppningen att en ny period tar vid.

Vad ska man tänka på om man vill ansöka om LEADER-stöd?

– Det absolut viktigaste är att det finns en lokal förankring. Det är lägre krav på de mindre projekten, all information om vad som krävs finns på vår hemsida. Det lönar sig att läsa på ordentligt innan. ■

I LEADER-projektet ”Omställning i Östernärke” vill man uppnå det som Björn Oliviusson gjort i Haninge i Stockholm, fast mycket större. Han har byggt en 80 kvadratmeter stor växthusdome. Just nu använder Östernärkeprojektet de medel de fått till studiebesök av olika slag.
Foto: Emma Hansdotter

Nästa datum för att ansöka är:
20 augusti för stora projekt.
27 augusti för små projekt.

All information finns på:
mellansjolandet.se

Lärorika hållbarhetsaktiviteter för barn i Latorp

Ett exempel på ett lyckat LEADER-projekt är det som Latorps byalag genomfört under namnet ”Ett hållbart Latorp för framtiden”.

Projektet har haft som syfte att visa upp intressanta och lärorika hållbarhetsaktiviteter för förskoleklassen i Latorp genom studiebesök på Hallagården. På Hallagården fick barnen lära sig om djuren, deras ull och vad vi egentligen har för kläder på kroppen. Barnen fick prova på att spinna, prata om kretslopp och fick på så vis en ökad medvetenhet om hållbarhet.

De fick dessutom göra ulltvålar som vi kan se på bilden intill. ■

Foto: Ewa Overmeer.

Foto: Fredrik Kellén.

Nyttja naturkartan!

I Örebro kommun finns mycket vackert och spännande att uppleva. Med hjälp av naturkartan kan du få inspiration inför ett besök i naturen. Bilder och beskrivningar finns för reservat, badplatser, motionsspår med mera och du kan också söka på den aktivitet du är intresserad av och få reda på var det finns möjligheter för detta.

Ladda hem **Naturkartan Örebro** till din smartphone hos App Store eller Google play, eller hitta mer information på **naturkartan.se.**

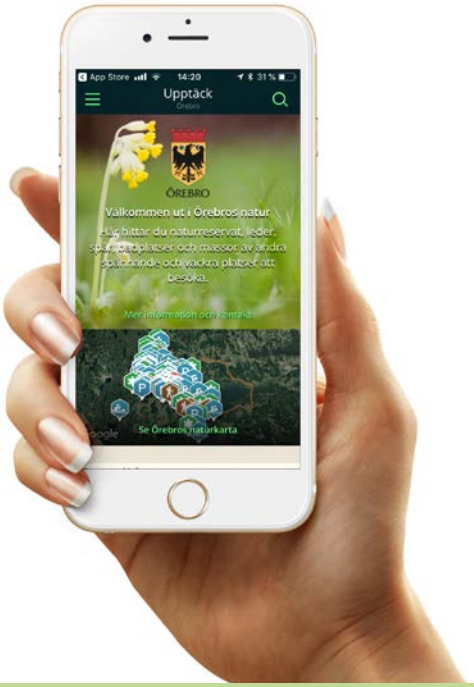

Örebro kommuns badplatser

Det finns ett 20-tal badplatser i och utanför Örebro – från skogssjön Ramsjön i norra delen av kommunen, strax söder om Nora, till Röda Sand vid sjön Botaren, som är en del av Sotterns utflöde.

På orebro.se finns information om samtliga badplatser med vägbeskrivning och GPS-koordinater samt en historisk överblick av vattenprover tagna på platsen.

Sök ”badplatser” på **orebro.se** och du hittar det du söker!

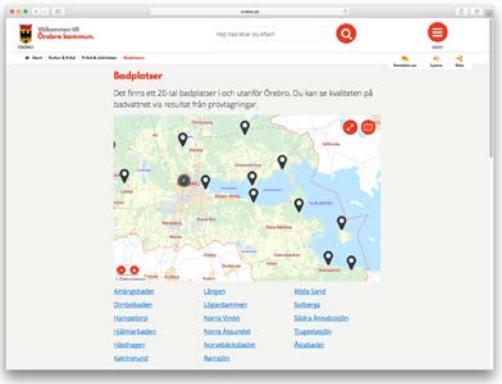

Bidrag till utvecklingsprojekt för landsbygden

Upprustning av samlingslokaler

Föreningar och ideella organisationer som är verksamma i, och äger eller förvaltar, fastighet på Örebro kommuns landsbygd kan ansöka om bidrag till att bevara och förbättra samlingslokaler, som används för lokal demokrati, sociala möten eller kulturaktiviteter.

Bidrag till utvecklingsprojekt

Bidraget ska stärka insatser som underlättar att bo och verka i en bygd. Det kan till exempel handla om att anordna aktiviteter för unga eller att skapa mötesplatser för olika målgrupper. Insatser av utvecklingskaraktär prioriteras.

Startbidrag för föreningar

För att stimulera och gynna föreningslivet på landsbygden är det möjligt att ansöka om startbidrag. Bidraget ska underlätta själva bildandet av föreningen, men också gå till utrustning som är nödvändig för verksamheten att komma i gång.

Evenemangsbidrag

Återkommande aktiviteter kan vara gynnsamma för landsbygdens utveckling. Syftet med bidragen är att främja existerande evenemang, men även att uppmuntra till nya för att på så sätt bidra till en levande landsbygd.

Läs mer på: orebro.se/landsbygdsutveckling